

Dante Alighieri

1265-1321

Dante kora

- A középkor alkonya – az újkor hajnala
- Itália: a kézművesség központja
- A városok kialakulása, megerősödése X-XI.sz.
- Város: 1 év 1 nap után szabad ember lesz, védelem
- Kereskedelem, árucseré, munkamegosztás
- Kereskedő réteg: pénz – hatalom
- Pénzváltók - bankárok

Dante kora

- XIII. sz. ellentétek, a városállamok ellenségesek
- Velence, Genova, Firenze
- II. Frigyes meghódítja Itáliát, a pápa kiátkozza
- Pápapárti: guelf
- Császárpárti: ghibellin
- Kézművesek – céh: zárt testület, szövetség
- Manufaktúrák

Dante élete

- 1265-ben Firenzében született, nemes – guelf
- Hét szabad művészetet tanulja
- Verseket ír, rajzol, zenét szerez
- 1274.máj. tavaszünnepen megpillant egy lányt
- Beatrice Portinari (8 éves) – vezérlő szelleme, eszményképe – 1290-ben meghal,
- emlékét őrzi az **Új élet** (1294) c. műve

Dante élete

- 1295-ben felvétele az orvosok, gyógyszerészek, festők céhébe – politikai megbízások
- 1300-ban a város priorja lesz (2 hónapig)
- 1302-ben száműzik és távollétében halálra ítélik
- Politikai tevékenysége: olasz egység gondolata
- Egységes nemzeti nyelv
- 1321. szept. Ravenna – meghal
- Firenzében jelképes sírja van :Tiszteljétek a költők legnagyobbikát

Dante művei

- 1294. Új élet (Vita nuova)
- 42 fejezetből áll
- Önéletrajzi jellegű költői vallomás
- Beatrice iránti szerelmének története:
megismerés – halál
- Édes-új stílus: csiszolt, választékos, lélektani megfigyelésekben gazdag, igényes irodalom
- Népi nyelv – irodalmi nyelv

Dante művei

- 1308. A köznyelvi ékesszólásról: latinul írta, az anyanyelvi költészet hatását vizsgálja.
- Olasz tájnyelv: toscanai- vulgáris költők használják
- Az olasz nyelv államnyelv legyen.
- 1314-1315. Az egyeduralomról: latin nyelvű
- Az általános béke érdekében szükséges a császárság

Isteni színjáték (1307-1320)

- A középkor enciklopédiája: a korszak tudását magában foglalja
- Divina Commedia=Isteni színjáték
- Eredeti cím: Commedia=színjáték: mely viszontagságosan kezdődik, de szerencsésen ér véget
- Az isteni jelzőt – csodálatos, nagyszerű mű – Boccaccio tette hozzá elismerése jeléül.
- Keletkezése: a száműzetés éve alatt írja,
- Célja: úgy fog írni Baetricéről, ahogyan még nőről nem írtak, emléket állít a hölgynek(eposz?)

Isteni színjáték (1307-1320)

Műfaja: túlvilági látomás

emberiség-költemény (az emberiség
egészéről szóló mű)

Témája: a költő túlvilági utazása a kereszténység
három nagy túlvilági tartományában (Pokol,
Purgatórium, Paradicsom), ideje: 1300
nagycsütörtök éjjele – húsvét hetének szerdája

Nyelve: toscanai olasz nyelvjárás (alacsony
köznyelv) – az olasz irodalmi nyelv alapja

Fordítása: Babits Mihály

Isteni színjáték (1307-1320)

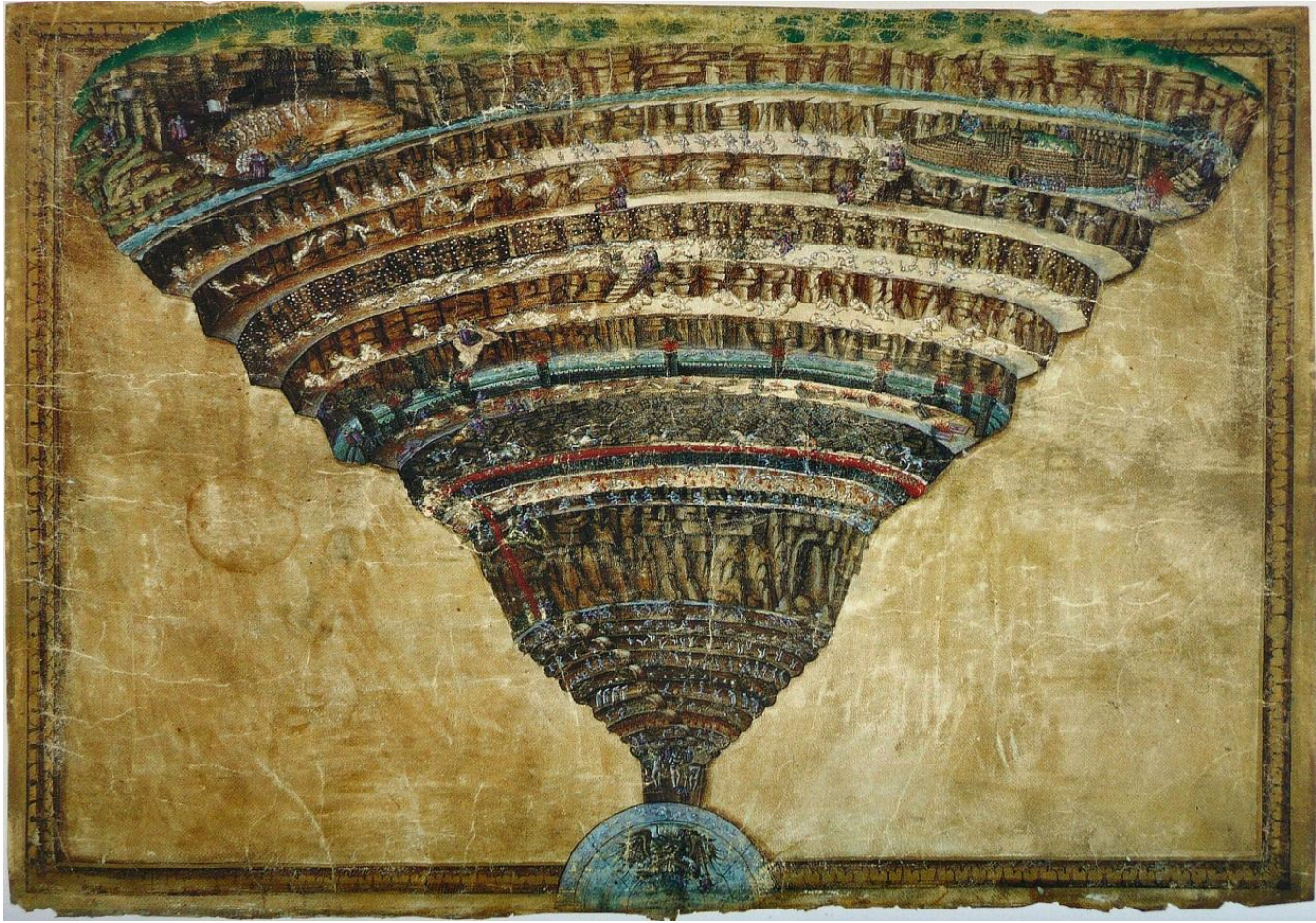
- Szerkezete: az 14233 sor 100 énekre tagolódik
- A hármas szám a meghatározó
- 1. ének: bevezető (unus es deus=egy az Isten)
- 33 ének – Pokol: 9 kör(3X3; 3=szentháromság,
• 9= csoda)
- 33 ének – Purgatórium: 9 gyűrű
- 33 ének – Paradicsom: 9 ég(szféra)
- Tehát 100 ének(tökéletesség)

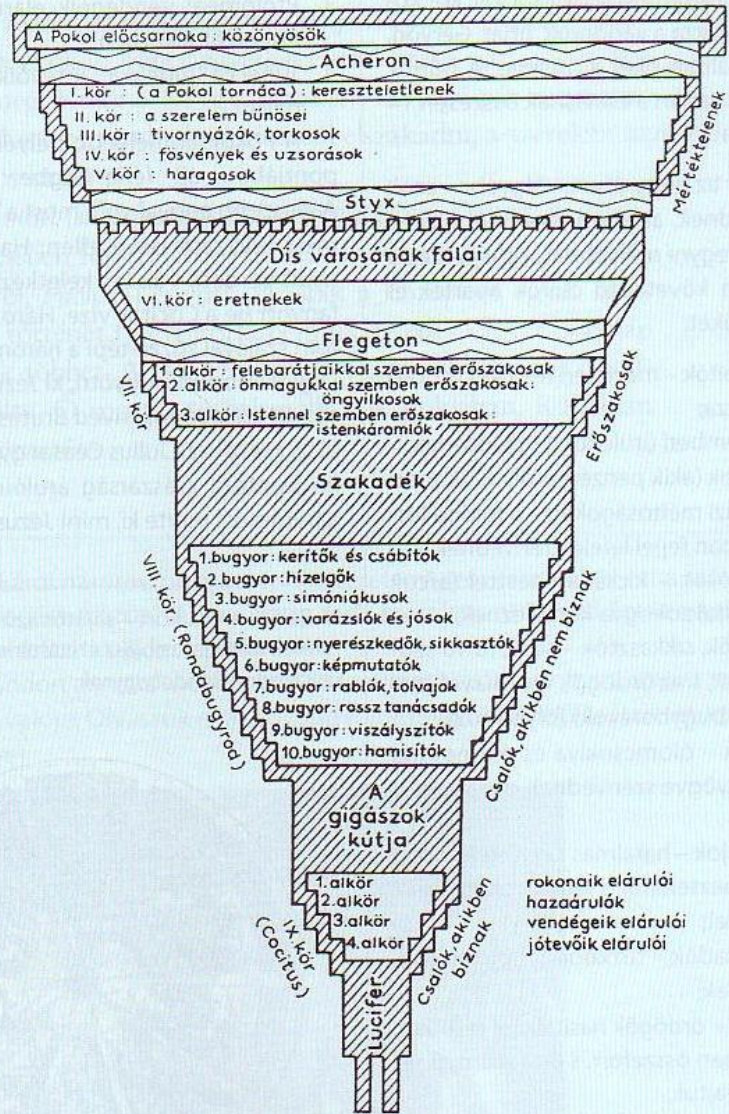
Isteni színjáték (1307-1320)

- Verselése:
- Rímszerkezet: tercina(hármas rím):aba-bcb-cdc-ded- stb.
- Három vadállat: párduc: kéjvágy
oroszlán:gőg és erőszak
nőstényfarkas: kapzsiság
Lucifer: 3 szájában a 3 legfőbb bűnös:
Júdás, Brutus, Cassius

Pokol

- Beatrice kérésére Vergilius vezeti végig a Poklon és a Purgatóriumon Dantét.
- A Paradicsonban már Beatrice vezeti.
- A Pokol kapujának felirata Isten hatalmát, az Ős Szeretetet és a fő Okosságot hirdeti.
- A Pokol lakói különböző súlyú bűnöket követtek el, ennek megfelelően bűnhődnek
- A pokol beosztása:tk.160-162.o.

A Pokol keresztmetszete

Az ábra jól szemlélteti Dante elképzelése alapján az Alvilág beosztását, a bűnösök szenvedésének helyét, egyúttal a bűnök hierarchiáját – rangsorát – is.